

FUNCȚIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Conferință științifică la Academia de Administrare Publică

Pe 17 mai 2019, la Academia de Administrare Publică, a avut loc tradiționala conferință științifico-practică cu parti-

pat profesori și doctoranzi ai Academiei, oameni de știință de la alte instituții de învățământ superior din republică, reprezentanți ai

instituții similare din străinătate. De asemenea, dispune de cele mai moderne săli de studii dotate cu echipament tehnic performant.

tare Aurelian Dănilă, Larisa Șavga, Franziska JAKOBS, consilier în cadrul proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale”, Elena COPOȚ, secretar al consiliului raional Leova.

În cadrul festivității de inaugurare a conferinței a avut loc ceremonia de conferire a titlului onorific de Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică profesorului universitar, doctor Iordan Gheorghe BĂRBULESCU.

Rectorul Oleg Balan a dat citire hotărârii Senatului Academiei din 23 aprilie 2019, prin care profesorului Iordan Gheorghe Bărbulescu i s-a conferit acest titlu pentru „contribuție substanțială și aport personal la consolidarea relațiilor de colaborare multilaterală” între cele două instituții de învățământ.

Prorectorul Academiei, Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a rostit un Laudațio pentru omagiat. „Motivul pentru care domnul profesor Bărbulescu a fost propus pentru conferirea acestui titlu onorific este recunoașterea realizărilor sale pe traseul celor peste 40 de ani de activitate prodigioasă în diferite domenii în calitate de diplomat, profesor universitar, doctor în științe politice și sociologie, expert în relații internaționale și studii europene, membru al diferitelor structuri și asociații internaționale”, a spus prorectorul Academiei. De rând cu aceasta, Aurel Sîmboteanu a reliefat, că la baza hotă-

cipare internațională „Teoria și practica administrării publice”, consacrată celei de-a 26-a aniversări de la fondarea acesteia..

Printre oaspeții de onoare la eveniment au fost prezenți Mihai POALELUNGI, președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova, doctor habilitat, Daniel IONIȚĂ, Ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Moldova, Iordan Gheorghe BĂRBULESCU, profesor universitar, doctor, președinte al Senatului Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București, decan al Departamentului relații internaționale și integrare europeană, Aurelian DĂNILĂ, doctor habilitat, profesor universitar, șef al Secției științe sociale, economice, umanistice și artă a Academiei de Științe a Moldovei, Larisa ȘAVGA, doctor habilitat, profesor universitar, rector al Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova.

La conferință au partici-

autorităților publice centrale și locale, ai Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), Agenției Naționale a Funcționarilor Publici din România, Institutului Regional de Administrare Publică din Odesa, precum și ai mediului academic din Cehia, Israel și alte state.

Rectorul Academiei, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a accentuat faptul că actuala conferință tradițională, care se desfășoară în ajunul celei de-a 26-a aniversări de la fondarea instituției, este a 23-a la număr. Pe parcursul acestor ani Academia a pregătit peste 5 mii de absolvenți cu studii de masterat, iar peste 45 mii de funcționari publici și alți specialiști au urmat cursurile de dezvoltare profesională. Academia este unica instituție din republică care oferă studii de doctorat în domeniul administrării publice. Actualmente, instituția este parte a unui șir de consorții și proiecte internaționale, realizează acorduri de cooperare cu

În cuvântul de salut către participanții la conferință Mihai Poalelungi a apreciat nivelul înalt al studiilor la Academia, convingându-se de acest lucru în calitatea sa de președinte al Comisiei de evaluare a tezelor de master ale absolvenților la specialitatea Anticorupție. În opinia sa, instituția noastră are mulți profesori cunoscuți în țară ca fiind cei mai buni și nicidecum nu poate fi pusă la îndoială existența acestei prestigioase instituții de învățământ.

Ambasadorul Daniel Ioniță a estimat că Academia de Administrare Publică produce personalități, oameni capabili să se preocupe de destinele Republicii Moldova, de a o menține pe calea europeană. Potrivit ambasadorului, dacă în România a fost posibilă realizarea visului european, atunci și pentru Republica Moldova trebuie să fie posibilă realizarea acestui vis.

Cu prilejul aniversării Academiei și realizării actualei conferințe științifice au adresat cuvinte de felici-

(Continuare în pag. 3)

Ședință de lucru a Consiliului Societății Civile

Igor Dodon a prezidat o ședință de lucru cu conducătorii comisiilor Consiliului Societății Civile pe lângă Președintele Republicii Moldova.

În cadrul discuției, participanții au făcut un schimb de opinii cu privire la situația din țară și soluțiile

de depășire a crizei politice create la nivel de Parlament.

În altă ordine de idei, părțile au discutat acțiunile legate de celebrarea în anul curent a celei de-a 660-a aniversări de la întemeierea Țării Moldovei, marcării anului 2019 - Anul Familiei, precum și a celor 75 de ani de la eliberarea Moldovei de sub ocupația fascistă.

X X X

Tradițional, Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, împreună cu familia, a participat la Marșul pentru susținerea familiei tradiționale, organizat de Mitropolia Moldovei. La manifestare au venit cetățeni din toate colțurile republicii, inclusiv familii cu copii.

Adresându-se celor prezenți în fața Catedralei Mitropolitane din Chișinău, șeful statului a menționat importanța organizării unor asemenea evenimente care

contribuie la păstrarea și promovarea valorilor noastre tradiționale, care au fost apărute și transmise nouă încă de Ștefan cel Mare și Sfânt. „În pofida tuturor încercărilor de a ne infiltra valori străine, peste 90 la sută dintre cetățeni se declară promotori și susținători ai familiei tradiționale. Nu vom permite să ni se distrugă ceea ce stă la baza societății noastre”, a subliniat Președintele.

Totodată, șeful statului a reiterat că, prin decret prezidențial, anul 2019 a fost declarat Anul Familiei în Republica Moldova. În context, Igor Dodon a menționat că sunt întreprinse sute de acțiuni de susținere a familiilor tinere, celor numeroase și social defavorizate.

În conformitate cu inițiativa lansată de șeful statului, pe 15 mai 2018, circa 300 de familii au beneficiat de indemnizația de 4000 de lei, oferită de fundația Primei Doamne „Din Suflet” familiilor în care se naște al 4-lea, al 5-lea, al 6-lea copil și mai mulți. Igor Dodon a spus că șirul acțiunilor, în acest sens, va continua.

De asemenea, Președintele țării a specificat că familia și valorile tradiționale reprezintă un element spiritual de importanță majoră în viața cetățenilor noștri. Igor Dodon și-a exprimat convingerea că, fiind un popor cu dămini creștinești, ne este cu putință să ne făurim un viitor destoinic prin susținerea prioritară a familiei tradiționale moldovenești.

De Ziua Parlamentului

Peste 200 de persoane au vizitat Legislativul de Ziua Parlamentului, marcată pe 23 mai. Publicul a vizitat instituția conform unui program special. Pe parcursul zilei, au avut loc mai multe vizite de informare ghidate. Oameni de diferite vârste au venit la Parlament pentru a cunoaște mai multe despre instituția legislativă și activitatea parlamentară. Traseul vizitorilor a cuprins Muzeul Parlamentului, Sala Europa și spațiile adiacente, precum și sala de ședințe plenare.

Vizitatorii au primit materiale informative despre procesul legislativ, iar cei mici, care au răspuns corect la întrebările despre Parlament, au primit premii la finalul vizitelor.

Ziua Parlamentului este sărbătorită pe 23 mai, când în 1991, conform deciziei Sovietului Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești de legislatura a XII-a, constituit în urma primelor alegeri democratice, fosta republică

unională RSSM se transformă în Republica Moldova, iar Sovietul Suprem devine primul Parlament al Republicii Moldova.

Parlamentul Republicii Moldova organizează tururi ghidate pentru toți doritorii de a vizita instituția. Programarea unei vizite se face pe site-ul Parlamentului, printr-o procedură mai simplă, online. Anual, Parlamentul este vizitat în medie de 7 000 de persoane. Programul de vizite a fost lansat în 2014, iar, până în prezent, peste 32 000 de persoane au vizitat Parlamentul.

Locuințe sociale pentru familiile cu venituri mici

Circa 1700 de persoane și familii cu venituri mici au beneficiat de locuințe sociale, în ultimii 5 ani, în cadrul unui proiect inițiat de Guvern cu suportul Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE). Alți 700 își vor primi cheile de la locuințe până la finele anului curent.

Beneficiari sunt familiile cu mulți copii, persoanele cu nevoi speciale, dar și angajați din sectorul bugetar, care nu dispuneau de surse suficiente pentru a-și procura o locuință.

„Este important pentru noi ca Guvern să putem oferi celor care au nevoie un acoperiș deasupra capului, condiții de trai decente și speranța într-un viitor mai bun pentru ei și familiile lor. Pentru asta muncim în fiecare zi”, a spus Primul-Ministru Pavel Filip.

În perioada 2014-2018, au fost construite și date în folosință 484 de apartamente sociale în raioanele Călărași, Briceni, Sângerei, Hâncești, Soroca, Nisporeni, Leova, Fălești și Ialoveni. Până la finele acestui an, vor fi finalizate încă 193 de locuințe sociale în raioanele Glodeni, Rezina, Cantemir, Cimișlia și Cahul.

Apartamentele sociale au fost construite în cadrul fazei a II-a a proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile social vulnerabile din Republica Moldova, susținut financiar de BDCE, care oferă țării noastre un împrumut total de circa 13,4 milioane de euro.

Proiectul are ca scop finalizarea blocurilor abandonate la diferite stadii de finalizare, renovarea căminelor instituțiilor de învățământ aflate în stare precară, dar și reconstrucția altor încăperi publice nefolosite, care pot fi transformate în locuințe. Astfel, circa 2400 de persoane cu venituri mici ar putea fi asigurate cu aproximativ 680 de locuințe sociale.

(Sfârșit. Început în pag. 1)

rării respective a Senatului a stat și contribuția personală a profesorului Bărbulescu la stabilirea, extinderea și dezvoltarea colaborării rodnice între Academia de Administrare Publică și SNPSA.

Mulțumind pentru onoarea acordată, Iordan Gheorghe Bărbulescu a apreciat colaborarea cu Academia de Administrare Publică drept una fericită și că se simte aici ca acasă. Domnia sa a dat asigurări că va depune și în continuare efort ca viitorii absolvenți ai Academiei să capete studii la nivel european. „Menirea noastră este să contribuim la dezvoltarea științei, astfel încât să lăsăm după noi un alt nivel, un alt standard decât acel pe care l-am găsit noi”, a spus profesorul român.

În plenul conferinței au fost prezentate rapoartele științifice „Capacitățile administrației publice locale din Republica Moldova în soluționarea problemelor comunităților locale” de Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar, la Catedra științe administra-

tive, și „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană” de Tatiana TOFAN, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public la Academia.

După ședința în plen, Conferința și-a continuat lucrările în cadrul a 6 ateliere cu următoarele tematici: modernizarea administrației publice în contextul integrării europene, probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova, aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice, tendințe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere, rolul e-guvernării în dezvoltarea durabilă, dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică. Alături

de reprezentanții Academiei, au prezentat discursuri savanți de la alte instituții de învățământ din republică și de peste hotare. Printre ei se numără experții din cadrul Serviciului inovație, relații internaționale și proiecte al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, România, Laura-Doinița GIORGI, Diana EPURE și Ionuț PASTIA, precum și Ala ORLOVA, aspirantă la Institutul Regional al Administrației de Stat al Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei.

La conferință a fost vernisată o expoziție cu cele

mai reprezentative cărți și lucrări științifice ale colaboratorilor Academiei.

Materialele Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice” au fost editate într-o lucrare aparte, care conține 121 de articole științifice.

Conferința a finalizat cu adoptarea unei rezoluții în problemele actuale ale teoriei și practicii administrării publice.

(Cuvântările rostite la sesiunea în plen a Conferinței sunt publicate în pag. 5 – 8).

Sergiu VLĂDICĂ

REZOLUȚIA

Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice” (2019)

Afirmarea Republicii Moldova în calitate de stat modern european vine cu imperativul perfecționării în continuare a sistemului de administrare publică în toată complexitatea sa.

Realizarea reformelor în Republica Moldova și asigurarea unui mediu social-economic decent sunt posibile în cadrul unui sistem contemporan de administrare, fundamentat din punct de vedere științific. Pentru eficientizarea activității administrației publice sunt necesare eforturi atât din partea instituțiilor de stat cât și a societății civile. Realizarea acestor schimbări trebuie să se înscrie în coordonatele impuse de procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, ceea ce presupune atingerea

standardelor europene de funcționare a statului. Administrația publică centrală și locală trebuie să utilizeze instrumentele specifice țării pentru realizarea eficientă a reformelor.

Analiza științifică a problemelor actuale ale societății moldovenești, a experienței acumulate în procesul de aplicare în practică a mecanismelor de dirijare și gestionare ale autorităților administrației publice de diferite niveluri relevă condițiile de asigurare a succesului și bunei funcționări a statului în ansamblu.

Întrunirea savanților, a cadrelor științifico-didactice ale Academiei și instituțiilor universitare din Moldova, Ucraina, Cehia, Israel și România, precum și a reprezen-

tanților sectorului practic la Conferința științifico-practică cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice”, organizată în cadrul Academiei de Administrare Publică, a avut ca obiectiv principal analiza celor mai stringente probleme de reformare ale administrării publice, sintetizarea ideilor novatoare și a practicilor avansate din țările dezvoltate. În activitatea atelierelor tematice ale Conferinței au participat 78 de persoane. Examinarea tematicii propuse a demonstrat actualitatea problemelor discutate, participanții Conferinței pledând în comunicările lor științifice pentru modernizarea continuă a administrării publice, cu utilizarea celor mai eficiente metode.

Participanții la Conferință au constatat aportul Academiei în domeniile de interes și pledează, pentru ca Academia de Administrare Publică să mențină în continuare poziția de centru național de dezvoltare a științei administrative, devenind un centru educațional de excelență în domeniul administrării publice.

Considerăm, că discuțiile științifice din cadrul conferinței au constituit un real suport pentru relevarea și prioritizarea problemelor existente în administrarea publică și înaintarea recomandărilor științifice, care vor contribui la consolidarea și eficientizarea administrației publice în Republica Moldova.

Iordan Gh. BĂRBULESCU – Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică

Lista personalităților notorii, distinse cu onorificul titlu Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică pe parcursul celor 26 de ani de activitate a instituției, printre care figurează primul rector al Academiei, Mihail PLATON, primul Președinte al Republicii Moldova, Mircea SNEGUR, prorectorul Academiei Aurel SÎMBOTEANU, s-a completat, recent, cu un nou nume - al renumitului savant, profesorului universitar, doctor Iordan Gheorghe BĂRBULESCU, președinte al Senatului Școlii Naționale de Științe Politice și Administrative din București (SNSPA) și decan al Departamentului Relații Internaționale și Integrare Europeană al acestei instituții.

Ceremonia de conferire a titlului onorific Domniei sale a avut loc în cadrul festivității de inaugurare a conferinței științifico-practice „Teoria și practica administrării publice” (2019). Titlul a fost conferit printr-o decizie a Senatului Academiei de Administrare Publică, fiind o apreciere înaltă a contribuției substanțiale a dlui Iordan Gheorghe Bărbulescu în extinderea colaborării multilaterale dintre Academia de Administrare Publică și Școala Națională de Științe Politice și Administrative. În context, este de remarcat, că Domnia sa este membru al colegiului de redacție al revistei Academiei de Administrare Publică „Administrarea Publică”.

Palmaresul științific al dlui Bărbulescu include mai multe funcții înalte de rang național și internațional. A fost director al Direcției Uniunea Europeană și al Direcției America Latină, ministru-consilier la Ministerul de Externe, de două ori plecat în misiuni diplomatice peste hotare. În 2016, a primit titlul de „Cetățean European” – cea mai mare recunoaștere pe care o dă Uniunea Europeană. În România au primit acest titlu, în 2012, doar filozoful și scriitorul Andrei Pleșu, fost ministru al culturii și ministru de externe, și Iordan Gheorghe Bărbulescu. A fost în echipa de negociatori a României pentru aderare la Uniunea Europeană. A publicat sute de articole, 10 cărți de autor pe teme europene, inclusiv „Dicționar explicativ trilingv al Uniunii Europene”, „Noua Europă. Identitate și model european”, „Procesul decizional în Uniunea Europeană”, cărți care se regăsesc și în biblioteca Academiei de Administrare Publică. Este un promotor al Uniunii Europene în România și nu numai. Pentru contribuția la promovarea României a fost decorat cu Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de cavaler, al doilea ca importanță în România. Are numeroase distincții internaționale. A vizitat peste 40 de țări. Și acum are multe invitații peste hotare la diverse forumuri, simpozioane, conferințe, cursuri și prelegeri.

Iordan Gheorghe Bărbulescu este diplomat român, profesor universitar, doctor în Științe Politice (titlu

obținut la Universidad Complutense de Madrid, Spania) și Sociologie, decan al Departamentului de Relații Internaționale și Integrare Europeană din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative.

Se numără printre puținii care au avut șansa de a lucra, în ultimii 20 ani, exclusiv în domeniul Afacerilor Europene atât la nivelul administrației românești centrale (diplomat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe) cât și în spațiul academic.

În 2007 i s-a decernat premiul „Personalitatea Anului pentru o Românie Europeană”.

A urmat cursuri de perfecționare profesională și specializări în domeniul integrării europene în Belgia, Franța, Luxemburg (1996); Luxemburg, Elveția (1997); Belgia, Franța, Grecia (1998); Danemarca (1999); Spania (1992-1996, 2000, 2001); România (2003). Este expert în relații internaționale și studii europene și coordonator

Cu referire la perspectiva relațiilor dintre SNSPA și Academia de Administrare Publică, Iordan Gheorghe Bărbulescu a specificat că instituția pe care o reprezintă are intenția de a încerca o extensie a SNSPA aici, la AAP, de a face un program comun. „Școala noastră are acreditare internațională pe cele trei niveluri – licență, masterat și doctorat, fiind în rețeaua europeană a universităților. Elaborarea și realizarea unui program comun, astfel încât studenții dumneavoastră să obțină diplome SNSPA, cu acreditare europeană, valabile în statele-membre ale Uniunii Europene, acesta e marele proiect de viitor. În program, bineînțeles, vor participa și profesori de la Academie. Timp de 7 ani, lucrăm la acreditarea ISI a revistei noastre „Europolity”, care este cea mai înaltă acreditare internațională. Am făcut invitația ca studenții, profesorii instituției dumneavoastră să colaboreze cu această revistă de prestigiu.

al modulului „Jean Monnet” al Comisiei Europene „Change and continuity in the European Governance” (C06/0034). A susținut numeroase conferințe și cursuri în țară și în străinătate (Spania, Franța, Grecia etc.).

De asemenea, o să invităm cercetătorii Academiei să participe la mai multe proiecte SNSPA”, a spus profesorul român.

Sergiu CONDREA

Academia – baza serviciului public al țării

Oleg BALAN,
doctor habilitat, profesor universitar,
rector al Academiei de Administrare Publică

Tradițional, Academia de Administrare Publică, pe 21 mai, își sărbătorește aniversarea. Anul acesta suntem la cea de-a 26-a aniversare de la fondarea sa.

În cei 26 de ani de activitate, Academia a trecut prin diferite etape de dezvoltare. Am avut studenți la ciclul I, la care am renunțat. În Codul Educației am reușit să impunem o prevedere separată, prin care Academia să fie instituția care instruieste studenți doar la ciclul II și III și organizează cursuri de dezvoltare profesională, preluând o practică europeană a instituțiilor de profil și nu numai din Europa.

Putem să ne mândrim astăzi că avem peste 5000 de absolvenți ai studiilor de masterat. Suntem singura instituție din țară care are doctoranzi în domeniul științelor administrative. De asemenea, avem peste 45.000 de absolvenți ai cursurilor de dezvoltare profesională, cursuri de scurtă durată. Practic, în toate autoritățile publice din Republica Moldova sunt absolvenții noștri. Aproape toți primarii reședințelor de raion sunt absolvenții Academiei.

Mulți vin la Academie, la diferite instruirii, conferințe, traininguri, forumuri pentru a-și consolida cunoștințele în domeniul administrației pu-

blice. În context, cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), la Conferința de astăzi fiind prezentă o reprezentantă a Agenției germane, am început un ciclu de forumuri cu diferite teme de discuții legate de administrare publică, de dezvoltarea regională și locală, cu participarea funcționarilor publici de toate nivelurile, a reprezentanților Cancelariei de Stat, fiind invocată necesitatea reformei administrativ-teritoriale în Republica Moldova. Suntem instituția care poate să dea tonul unor reforme ale administrației publice, totodată, poate și să le coordoneze.

În decursul celor 26 de ani de activitate, Academia a progresat foarte mult. Astăzi, avem cele mai performante audiotorii, săli de studii, dotate cu tehnică electronică și IT de ultimă generație din Republica Moldova. Biblioteca Academiei este abonată la o serie de baze de date internaționale. Avem dezvoltate relații foarte bune și rodnice cu parteneri externi.

Din 2010, am inițiat relații de colaborare cu Agenția

GIZ, care cu timpul s-a consolidat și s-a diversificat, devenind unul dintre principalii noștri parteneri. Ca dovadă, poate servi participarea recentă a 7 profesori de la Academie la cursul de dezvoltare profesională în domeniul eticii și integrității de la Tbilisi, Georgia, finanțată, totalmente, de GIZ.

Aș mai menționa că suntem membri ai unor Consorții internaționale, suntem parte a unor proiecte Erasmus+, în două dintre care fiind inclusă Biblioteca Academiei.

Avem Acorduri de parteneriat cu foarte multe instituții de profil din țară și de peste hotare. La Conferința de astăzi, una dintre ele – Școala Națională de Studii și Politici Administrative din București – este reprezentată de Iordan Gheorghe Bărbulescu, profesor universitar, doctor, președintele Senatului SNSPA. Numai în ultimul timp, am făcut schimb de profesori și studenți, care au participat la diverse cursuri din ambele instituții. Același schimb de studenți l-am avut cu instituții similare din Germania.

În general vorbind, avem foarte multe proiecte naționale și internaționale care ne permit să ne mândrim

Cu referință la Conferința de astăzi, voi sublinia faptul că este a 23-a de la inițierea tradiției de a organiza asemenea forumuri, consacrate Zilei Academiei. Și realizările de până acum ne fac să ne mândrim cu faptul că Academia dă tonul științei administrației din țară. Avem la Academie și Școala doctorală în domeniul administrației publice. Expoziția vernisată în cadrul evenimentului prezintă realizările profesorilor Academiei pe parcursul celor 26 de ani, fiind o experiență acumulată în acești ani diseminată în întreaga administrație publică din Republica Moldova, pentru o instruire continuă, aprofundarea cunoștințelor de către foștii absolvenți ai Academiei, 19 dintre care sunt deputați în actualul Parlament. În cel precedent au fost 26 de absolvenți ai Academiei.

Totodată, ușile Academiei sunt deschise pentru toți doritorii de a prelua cunoștințele dezvoltate ani de zile de profesorii instituției cu un singur scop – de a spori calitatea serviciilor publice din Republica Moldova, ca conaționali să se simtă confortabili și mândri de a fi cetățeni ai Republicii Moldova.

cu realizări de prestigiu în domeniul administrației publice.

S-a consolidat baza logistică a Academiei. Astfel, din 2010 și până în prezent, în dezvoltarea capacităților Academiei au fost investite peste 17 milioane de lei, banii noștri, din proiecte, nu din bugetul de stat.

Cu această ocazie vreau să mulțumesc tuturor angajaților Academiei, profesorilor, care cu abnegație și străduință își exercită nobila funcție de a dezvolta și disemina științele administrative la nivelul cerințelor zilei de azi într-o prosperare a țării noastre.

Potențialul Academiei este unul deosebit pentru modernizarea serviciului public

Mihail POALELUNGI,
președintele Curții
Constituționale
a Republicii Moldova,
doctor habilitat

De la bun început vreau să menționez că sunt de acord cu cele spuse aici că Academia de Administrare Publică este una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din țară. Aici activează un corp profesoral de înaltă calificare, cu vaste cunoștințe

în domeniile managementului, administrației publice, dreptului și al relațiilor internaționale. Astfel, Academia își realizează cu succes sarcinile de formare și dezvoltare a competențelor profesionale ale personalului din serviciul public.

Vreau să menționez calitatea serviciilor prestate de Academia care, în opinia mea, din an în an sunt tot mai bune. Aceste concluzii rezultă din propriile observații în calitatea mea de președinte al Comisiei de evaluare a tezelor de master, de absolvire a Academiei, pe parcursul a mai multor ani. În context, aș vrea să apreciez profunzimea cunoștințelor absolvenților Academiei, mai ales, din anul acesta, care sunt, în opinia mea, deosebite și mai înalte, comparativ cu ceea ce am văzut în anii anteriori. Aceasta, desigur, se datorează calității muncii de-

puse de către profesorii de la Academia. Dar aș vrea să subliniez că, în procesul de învățământ sunt antrenați profesori bine cunoscuți din țară, care sunt dintre cei mai buni.

De rând cu aceasta, sunt rezultative și apreciate forumurile științifice, platformele de discuții, mesele rotunde, organizate de Academia de Administrare Publică, proiectele fundamentale de cercetare de actualitate, ce constituie o plusvaloare substanțială a științelor administrative.

De ceva timp, în societate au apărut unele discuții sau așa-zise voci „performante”, aș spune, cu privire la viitorul Academiei de Administrare Publică, precum că ar fi necesare doar niște cursuri de instruire pentru funcționarii publici și nu o Academie întreagă. Dar cum au apărut aceste idei, așa-numite per-

formante, așa au dispărut în scurt timp. Aici aș vrea să aduc ca exemplu sistemul judiciar de la noi, în care un timp au existat asemenea cursuri de scurtă durată, care n-au dat niciun rezultat. În consecință, Consiliul European a recomandat statului nostru să creeze Institutul Național de Justiție care dă rezultatele cu mult mai bune, rezultatele așteptate, comparativ cu fostele cursuri de instruire.

Acest exemplu constituie un argument forte privind necesitatea existenței în continuare a Academiei de Administrare Publică. Potențialul instituției este, în opinia mea, unul deosebit pentru modernizarea serviciului public din țară, imaginea sa fiind testată de timp.

La cele spuse, dorim Academiei prosperitate, noi realizări de valoare în pregătirea cadrelor de înaltă calificare pentru democrație, pentru statul de drept pe calea sa de integrare europeană.

Sunt onorat de a participa la evenimentul de astăzi, o zi importantă pentru Academia dumneavoastră - aniversați 26 de ani de la fondarea instituției, 26 de ani de realizări frumoase, 26 de ani în care, sunt convins, ați trecut prin greutăți, dar că aveți și rezultate notorii de dezvoltare științifică și academică.

Este de remarcat că Academia dumneavoastră produce personalități, produce oameni profesioniști capabili, în măsură, să se ocupe de destinele Republicii Moldova, aveți oameni de notorietate, crescuți în Academie, cunoscuți în societate prin activitatea lor de promovare a drepturilor și intereselor cetățenilor. După cum aveam să constat și eu. Astfel, recent, am vizitat o localitate în interes de serviciu și primărița mi-a spus, înainte de a face cunoștință, că mă cunoaște. Mi-am exprimat respectul și am întrebat de unde mă știe. Mi-a spus că de la Academie, unde m-am

România – alături de Republica Moldova pe calea integrării europene

Daniel IONIȚĂ,
Ambasador Extraordinar
și Plenipotențiar
al României în Republica
Moldova

aflat într-o vizită de lucru. Iată ce înseamnă această instituție de mare prestigiu în societate.

De aici putem deduce că resursa umană, pe care D-voastră o pregătiți, este, și așa trebuie să fie, utilizată corespunzător pentru a promova destinele țării, pentru a pro-

mova democrația, pentru a promova statul de drept, pentru a menține Republica Moldova pe calea sa de integrare europeană.

Tot aici, fiind în calitate de reprezentant al Președinției României în Consiliul European, aș vrea să menționez că această calitate actuală a României se datorește și contribuției esențiale a oamenilor, specialiștilor, cercetătorilor din domeniul administrației publice, care au crezut în visul european al României și au muncit mult pentru a realiza visul european. Pe unul dintre acești promotori ai vectorului european îl aveți aici, în prezidiul conferinței, pe doctorul Iordan Gheorghe Bărbulescu, președinte al Senatului Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București, decan al Departamentului relații internaționale și integrare

europeană, care și-a dedicat întreaga viață pentru ca visul nostru european să devină realitate. Și eu am învățat multe din lucrările Domniei sale, ceea ce m-a ajutat mult în cariera mea diplomatică.

Și acum ce vreau să spun? Dacă pentru România a fost posibil visul european, apoi acest vis european e posibil și pentru Republica Moldova. Și vreau să vă asigur că România va fi permanent alături de Dumneavoastră pe calea integrării europene. Cu condiția ca D-voastră să fiți orientați cu fața spre Vest. Asta, pe de o parte. Iar, pe de altă parte, să continuați să extindeți relațiile de cooperare cu instituțiile de profil din România, având o bună experiență și practică de lucru în acest domeniu.

Felicitări și să ne vedem cu bine și la următoarea aniversare a Academiei de Administrare Publică.

Larisa ȘAVGA,
rector al Universității
Cooperatist-Comerciale
din Moldova,
doctor habilitat, profesor
universitar

Sunt onorată să particip la evenimentele dedicate zilelor Academiei de Administrare Publică, această aniversare fiind a 26-a de la fondarea instituției. Pe parcursul a mai multor ani, această instituție s-a afirmat ca o instituție de elită în domeniul dezvoltării profesionale a funcționarilor publici. Și nu numai a funcționarilor publici, dar și a reprezentanților din diferite domenii de activitate.

Academia de Adminis-

Profesionalismul – esența învățăturii continue

trare Publică este cunoscută nu doar în țară. Ea a devenit un nivel de vizibilitate internațională destul de sporit și acest fapt, grație cadrelor didactice științifice care promovează tradiția și inovația în cercetare. În condițiile actuale, când globalizarea schimbărilor și a inovațiilor, formarea profesională capătă valențe majore, se impune necesitatea avansării acestor activități la un nivel calitativ superior.

Deosebit de important este acest deziderat pentru autoritățile publice care sunt responsabile de elaborarea și implementarea reglementărilor, de elaborarea și implementarea documentelor publice. De aceasta depinde dezvoltarea noastră economico-socială.

Personalul Academiei de Administrare Publică, accentuând importanța dezvoltării competențelor profesionale pe parcursul întregii vieți, se focusează pe diversificarea programelor de dezvoltare profesională, pe diversificarea și mo-

dernizarea conținuturilor educaționale profesionale, pe implementarea celor mai performante idei inovatoare profesionale.

Eu, personal, sunt mândră că am absolvit această prestigioasă instituție de învățământ superior, că fac parte din comunitatea absolvenților Academiei de Administrare Publică. Am avut parte de dascăli cu prestație înaltă, cu experiență academică și profesională bogată.

Vreau să spun un lucru. Pe când făceam studiile la Academie, colegii mă întrebau curioși: „Da pentru ce dna Șavga faceți studii la Academie?” Vorba e, că în acele zile, am susținut teza de doctor habilitat. Mai mulți mă întrebau același lucru și de fiecare dată le răspundeam că a învăța niciodată nu e târziu, că cunoștințele sunt acea valoare care niciodată nu este mult sau prea mult, că educația este o artă care poate schimba lucrurile și ne poate schimba și pe noi înșine. Acest principiu

s-a confirmat pentru mine mai târziu, fiindcă studiile la Academia de Administrare Publică au fost pentru mine de un real suport în cariera mea profesională. M-au ajutat foarte mult, îndeosebi, în exercitarea funcției de demnitate publică, continuând să fie utile și în prezent, fiindcă studiile la Academie nu constau doar în orizontul cunoștințelor profesionale, dar te învață să gândești, să reacționezi la schimbările din societate, să ai o atitudine proactivă față de ceea ce te înconjoară. Și aceste calități sunt necesare pe parcursul întregii vieți.

Folosindu-mă de această frumoasă ocazie, vreau să aduc profunde mulțumiri, în numele întregii comunități de absolvenți ai AAP, pentru eforturile depuse de către dascălii noștri, pentru faptul că au investit cu multă abnegație și străduință în dezvoltarea noastră profesională, dorindu-vă multă sănătate, prosperitate, succese și numai succese performante.

Am onoarea să vă felicit, în numele Academiei de Științe a Moldovei, cu ocazia acestei Conferințe, a Zilei Academiei, și vreau să spun că mă onorează nu numai prezența mea în această sală, dar, puțin emoționat, și amintirile de acum 15 ani, când am fost, pe atunci, în această sală, unde am ținut prelegeri în domeniul diplomației. Pe atunci eram la Ministerul de Externe al Guvernului Republicii Moldova, unde am ajuns în calitate de diplomat datorită dlui profesor Nicolae Țău, prezent și dumnealui aici, în sala festivă, căruia îi transmit cele mai sincere mulțumiri pentru ce a făcut pentru mine.

De asemenea, tot cu această ocazie țin să-i mulțumesc și dlui profesor Iordan Gheorghe Bărbulescu, care a avut o contribuție foarte importantă la educarea mai multor diplomați de-ai noștri, printre care și eu, care

Diplomația promovată la Academie

Aurel DĂNILĂ,
doctor habilitat, profesor
universitar,
șef al Secției științe
economice, sociale,
umanistice și artă a
Academiei de Științe a
Moldovei

am fost bine instruiți la Școala Națională de Studii Politice și Administrative.

Cred că este absolut clar că o instituție ca a Dumnea-

voastră este importantă din mai multe puncte de vedere, ea având o popularitate crescândă în societate. Apreciez aceasta din considerentele că, fiind în deplasări de serviciu prin localitățile republicii, unii se apropiu de mine și îmi spuneau cu mândrie că mă cunosc, că sunt absolvenți ai Academiei de Administrare Publică, își amintesc de timpurile când erau pe aici la studii și sunt doriți de Academie, fiind bucuroși când au ocazia să vină la cursurile de dezvoltare profesională. Mă bucur de aceste mărturii, fiindcă, vorbind la general, în ultima instanță, este vorba nu numai de acea specialitate a serviciului public, pe care o însușiți, o deprindeți, o perfecționați în această instituție, dar este vorba și de nivelul culturii generale.

În această instituție căpătăm acele noțiuni, acea ținută de care este nevoie, actualmente, în societatea noastră.

Aperez mult colaborarea dintre Academia de Administrare Publică și Academia de Științe a Moldovei, unde eu conduc Secția științe economice, sociale, umanistice și artă. Este un spectru foarte mare și în activitatea mea mă conduc de acele noțiuni și principii ale administrării, ale managementului, pe care mi le aprofundez din lucrările profesorilor Academiei.

Cu ocazia Zilei Academiei vă transmit cele mai sincere felicitări, vă urez multă sănătate și noi realizări în acest domeniu foarte important pentru societate și țară, precum sunt științele administrative.

Franziska JACOBS,
Advisor on Capacity
Development, Proiectul
„Modernizarea serviciilor
publice locale”

Este o mare cinste pentru mine să particip la această Conferință din partea Agenției pentru Cooperare

Internațională a Germaniei (GIZ), precum și din partea Proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale”. Implementarea proiectului are o mare importanță pentru asigurarea unei bune guvernări la nivel local. Un serviciu public bine planificat și administrat determină calitatea serviciilor publice în toate domeniile de activitate, servicii publice mai bune pentru cetățeni, pentru dezvoltarea localităților.

În context, se pune accentul pe dezvoltarea profesională, îmbunătățirea continuă a cunoștințelor și

capacităților, deprinderilor funcționarilor publici de a presta cetățenilor servicii de calitate, de a implementa cu succes proiecte sociale în comunități.

Academia de Administrare Publică, fiind partenerul principal al GIZ, are un rol primordial în realizarea obiectivelor privind modernizarea serviciilor publice locale, fiind organizate la un înalt nivel cursuri de dezvoltare profesională cu tematică diversă conform proiectului.

Un rezultat foarte important în cooperarea noastră au fost forumurile științifice

privind dezvoltarea regională și locală, organizate de Academia de Administrare Publică, în cadrul cărora au fost abordate în complexitate problemele cu privire la modernizarea serviciilor publice locale, înaintate propuneri și idei inovative de îmbunătățire a lor.

Vom continua această colaborare prin noi forumuri și platforme de discuții pentru asigurarea unui nivel înalt al serviciilor publice locale în interesul comunităților și cetățenilor.

Investiții în serviciul public - investiții în viitorul țării

Sunt bucuroasă să revin la Academia de Administrare Publică ori de câte ori am ocazia, în special astăzi, la zi aniversară.

Ce simbolizează pentru mine Academia? În concepția mea e un tezaur, mai bine zis, o constelație care începe cu cea mai sonoră literă din alfabet „A”, cu semnificația „Autoritate”, plus „C” - „chibzuință”, plus „A” - „adevăr”, plus „D” - „diplomație”, plus „E” - „experiență”, plus „M” - „muncă”, plus „I” - „inovatie”, plus „E” - „energie” și toate acestea fiind egale cu „Arta de a fi Om”. Iată ce au creat din noi profesorii, absolvenții de ieri și de azi - personalitățile notorii ale acestui „bastion” al statului de drept, Republica Moldova.

Studiile în cadrul Academiei m-au ajutat, pe mine personal, să mă formez ca funcționar public, mi-au dezvoltat abilitățile și competențele manageriale și, nu în ultimul rând, m-au dezvoltat ca personalitate. Școlirea în teoria și practica administrației publice m-a determinat să-mi schimb prima mea profesie, cea de pedagog și, iată-mă, ajunsă la al 25-lea an de studiu de ac-

tivitate în serviciul public. Pe parcursul carierei mele profesionale am aplicat și aplic cu succes cunoștințele obținute la Academie în timpul studiilor, dar și în cadrul mai multor instruirii pe parcursul anilor. Aceasta m-a ajutat să contribuie la eficientizarea activității instituțiilor în care am activat, prin aplicarea metodelor inovative de muncă, să particip la elaborarea strategiilor de dezvoltare și să le implementez cu succes, să înțeleg și să aplic mai ușor buchea legii, să depășesc multe situații de criză și alte bariere care au survenit în procesul de muncă.

Academia de Administrare Publică este și trebuie să rămână bastionul statului de drept. Pentru a fi un stat de succes, unul dezvoltat, Republica Moldova are nevoie de specialiști competenți în domeniul administrației publice. Instruirea personalului din serviciul public este o investiție în viitorul țării, or viitorul unui popor este strâns legat de calitatea serviciilor prestate cetățenilor, de nivelul de confort, pe care îl asigură statul cetățeanului său. În condițiile zilei de astăzi, când funcționarii publici sunt puși în situația „să învețe din mers”, care le sunt

Elena COPOT,
secretar al Consiliului
raional Leova

obligățiile de funcție, să studieze legislația, tehnicile de comunicare, de etică, într-un cuvânt, să asimileze instrumentele de bună guvernare pentru ca, în consecință, să aibă de câștigat cetățenii, Academia de Administrare Publică le este cel mai bun îndrumător.

Cu ocazia aniversării a 26-a de la fondarea Academiei, vin în fața corpului academic, profesoral-didactic cu sincere sentimente de grațitudine pentru dăruirea Dumneavoastră nobile atât de necesară întregii societăți, pentru cordialitatea și înțelegerea pe care o manifestați față de discipoli. Vă doresc realizarea aspirațiilor profesionale, să aveți parte de cât mai buni

studenți și prosperitate, dar și noi forțe creatoare. Adresez felicitări, însoțite de urări de sănătate și împlinire profesională tuturor profesorilor, de la care am acumulat cunoștințe temeinice în domeniu, deoarece am avut parte de personalități notorii, de o cumsecădenie rară, de o erudiție și inteligență deosebită, precum regretatul Mihail Platon, dl Aurel Sîmboteanu, dna Tatiana Manole, dl Tudor Deliu, dna Otilia Stamatina, care ne-au transmis cu mult drag din experiențele lor.

Cunoștințele, calitățile lor profesionale și-au lăsat amprenta, în mod direct sau indirect, asupra carierei mele de mai departe. Vă doresc să realizați obiective curajoase întru promovarea interesului nostru național: prosperarea statului Republica Moldova prin dezvoltarea potențialului său administrativ. Sunt mândră și, totodată, onorată de faptul că sunt absolventa acestei prestigioase instituții de învățământ.

*Vivat Academia,
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet
Semper sint in flore!*

Materialele conferinței științifice editate în volum aparte

În ajunul tradiționalei conferințe științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice”, consacrate celei de-a 26-a aniversări de la fondarea Academiei de Administrare Publică, care a avut loc pe 17 mai 2019, a apărut de sub tipar cartea cu materialele prezentate la acest for științific.

Lucrarea din acest an se deosebește prin faptul că conține un număr mare de articole – 121, ceea ce demonstrează interesul sporit al cercetătorilor pentru știința administrării.

După cum se menționează în cuvântul introductiv, semnat de Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, „Conferința de totalizare a rezultatelor cercetărilor științifice, Teoria și practica administrării publice, constituie forul științific principal al Academiei. Cu acest prilej cadrele profesoral-didactice vin cu sinteze privind activitatea de cercetare, iar cele șase ateliere tematice se transformă în platforme de discuții pentru reprezentanții cercetătorilor din țară și de peste hotare. Prezența partenerilor Academiei din țările vecine, România și Ucraina, a devenit deja tradițională. În ultimii ani aria de participanți s-a extins, iar rândurile participanților s-au completat cu reprezentanți ai instituțiilor similare de învățământ din Cehia, Rusia, Polonia. Pe parcursul anului de studii, catedrele organizează conferințe științifice, mese rotunde, cu antrenarea în discuții a tinerilor cercetători, a personalităților notorii din instituții publice naționale și din străinătate”.

Volumul conține rapoartele științifice prezentate în plenul conferinței: „Capacitățile administrației publice locale din Republica Moldova în

soluționarea problemelor comunităților locale” de Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar la Catedra științe administra-

tive, și „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană” de Tatiana TOFAN, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public de la Academie.

Aceste lucrări constituie o sinteză a proiectelor realizate la Academie cu suport internațional. Autorii formulează unele concluzii și recomandări. În articolul semnat de Tatiana Șaptefrați se

petență și profesionalism al angajaților din administrația publică locală. În acest context cea mai semnificativă schimbare, ce trebuie înregistrată în această perioadă în administrația publică locală, urmează să fie făcută în domeniul dezvoltării resurselor umane”.

Volumul cuprinde, de asemenea, relatările prezentate în cadrul a 6 ateliere cu următoarele tematici: modernizarea administrației publice în contextul integrării europene, probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova, aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice, tendințe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere, rolul e-guvernării în dezvoltarea durabilă, dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică. Alături de reprezentanții Academiei, au prezentat discursuri savanți de la alte instituții de învățământ din republică și de peste hotare.

Printre lucrările inserate se impun „Contribuția administrației publice la reglementarea proceselor

„Administrația publică din spațiul actual al Republicii Moldova: între tradiție, erori istorice și contemporaneitate” de Aurel SÎMBOTEANU, doctor în științe politice, conferențiar universitar, prorector al Academiei de Administrare Publică, „Natura raporturilor dintre elita politică și birocrație prin prisma bunei guvernări” de Pantelimon VARZARI, doctor habilitat în științe politice, profesor cercetător, profesor universitar, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, „Contribuția diplomației Moldovei din perioada modernă la reglementarea raporturilor interstatuale” de Alexandru ROMAN, doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova, „Relațiile economice internaționale: teorii și politici” de Nicolae ȚĂU, profesor universitar, doctor habilitat, Academia de Administrare Publică, ș.a.

Prezintă interes, de asemenea, și relatările științifice ale cercetătorilor din străinătate, precum Ella MAMONTOVA, doctor, conferențiar universitar la Institutul Regional din Odessa al Academiei Naționale de Administrare Publică de pe lângă Președintele Ucrainei, Peter

DOSTAL, profesor la Universitatea Tehnologică din Brno, Republica Cehă, care sunt și membri ai colegiului redacțional.

De menționat efortul depus de colaboratorii Direcției știință și doctorat, ai catedrelor Academiei, ai Secției activitate editorială la editarea operativă și calitativă a acestei valoroase publicații științifice.

Cartea conține și lucrări în limbile engleză și rusă.

conține următoarea concluzie și recomandare: „Soluționarea problemelor cu care se confruntă astăzi comunitățile locale depinde în mare măsură de gradul de com-

migraționale din Republica Moldova” de Constantin SOLOMON, doctor habilitat în științe politice, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova,

Calitatea proceselor instituționale pe agenda Consiliului Calității Academiei

Pe 23 mai 2019, a avut loc ședința Consiliului Calității Academiei de Administrare Publică, pe ordinea de zi a căreia s-au aflat câteva subiecte ce vizează funcționalitatea sistemului de management al calității (SMC) adoptat în Academie.

Președintele Consiliului Calității, rectorul Academiei Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a acordat importanță, în ordinea de discuții, Raportului anual cu privire la funcționarea SMC în perioada 1 aprilie 2018 – 30 aprilie 2019, prezentat de Liubovi PPRODAN-ȘESTACOVA, doctor, lector universitar, șef Secție managementul calității. Raportul servește drept instrument de analiză a SMC din partea managementului instituției. Structura acestuia este fixată în Manualul Calității Academiei. În raport au fost prezentate rezultatele auditurilor efectuate în instituție în perioada analizată, cu indicarea punctelor critice care necesită îmbunătățire și a soluțiilor respective (acțiuni corective). Totodată, au fost reflectate rezultatele anali-

zei satisfacției a două grupe de beneficiari-cheie ale serviciilor educaționale prestate: participanților la cursurile de dezvoltare profesională și a masteranzilor-absolvenți ai Academiei. Raportul conține și informații care descriu modificările operate în SMC în perioada analizată, abordând atât modificările elementelor interne ale sistemului, cât și modificarea unor elemente externe (de exemplu, a cadrului normativ care configurează sistemul din exterior). Analiza elementelor componente ale sistemului, prezentată în Raport, a vizat și un studiu detaliat a resurselor necesare funcționării sistemului. Conform mo-

delului de management al calității adoptat în Academie, pentru funcționarea SMC este nevoie de asigurare a diferitor tipuri de resurse, precum resursele umane, materiale didactice, echipament, infrastructura IT, mediul de învățare și de lucru ș.a. Analiza principalelor categorii de resurse alocate funcționării SMC a demonstrat o adecvare rațională a acestora proceselor de bază și auxiliare care se derulează în Academie.

Asupra conținutului raportului s-au pronunțat membrii Consiliului Calității: prorectorul Academiei Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar uni-

versitar; Aurelia ȚEPORDEI, directorul Departamentului dezvoltare profesională; Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, decanul Departamentului studii superioare de master; Ludmila ANDRIEVSKI, șef Direcție managementul personalului și relații publice.

Totodată, pe ordinea de zi a Consiliului Calității s-au aflat și alte subiecte de ordin operațional, legate de unele completări a documentelor de procedură, necesare pentru implementarea eficientă a obiectivelor în domeniul calității.

Cor. F. P.

Formare de formatori în domeniul administrației publice

14 funcționari publici, cadre didactice ale Universității din Comrat, au primit certificate de formator, urmare a participării active și absolvirii cu succes a cursului de formare a for-

matorilor „Managementul activităților de instruire”.

Instruirea s-a desfășurat în perioada 18 aprilie – 25 mai 2019 la Academia de Administrare Publică, în patru sesiuni:

- introducerea în andragogie, metode participative de instruire;
- comunicarea și managementul emoțiilor în procesul de instruire;
- utilizarea aplicațiilor interactive în procesul de instruire;
- simularea sesiunilor de instruire.

Formatorii certificați vor presta, ulterior, servicii de instruire pentru funcționarii publici din UTA Găgăuzia pe diferite tematici: Planificare strategică integrată, Managementul proiectelor, Managementul resurselor umane, Managementul proprietății publice, Dezvoltare regională, Tehnologii informaționale.

Cursul de formare a formatorilor este una dintre multiplele activități planificate în Memorandumul de constituire a Consorțiului între Academia de Administrare Publică, Consiliul Executiv al UTA Găgăuzia, Adunarea Populară a Găgăuziei, Agenția de Dezvoltare Regională și Universitatea de stat din Comrat, privind desfășurarea activităților de instruire a funcționarilor publici din Găgăuzia și s-a desfășurat cu suportul Proiectului Uniunii Europene „Integrarea UTAG în cadrul național de dezvoltare regională a Republicii Moldova”.

Cor. F. P.

Pe 21 mai curent, în cadrul cursului „Elaborarea și evaluarea politicilor publice”, destinat funcționarilor publici de conducere/execuție din cadrul autorităților administrației publice centrale, s-a desfășurat lecția cu acces public „Abordări privind dimensiunea de gen în cadrul politicilor publice”, susținută de Liubovi PRODAN-ȘESTACOVA, doctor, lector universitar, șef al Secției managementul calității.

Scopul evenimentului de instruire l-a constituit elucidarea importanței și modalităților de integrare a analizei de gen în procesul de elaborare și evaluare a politicilor publice, iar conținutul sesiunii a fost axat pe conjunctura istorică și socio-culturală a dimensiunii de gen, cadrul normativ internațional și național în domeniul egalității de gen,

instrumentele de valorificare a egalității de gen, analiza de integrare a dimensiunii de gen în politicile publice.

În cadrul lecției au fost utilizate mai multe metode andragogice moderne, tehnici de instruire a adulților, practici de instruire participativă.

Lecția a fost asistată de reprezentanții conducerii și cadrele didactice ale Academiei de Administrare Publică: prim-prorectorul Academiei, Andrei Groza, doctor, conferențiar universitar; prorectorul Aurel Simboreanu, doctor, conferențiar universitar; decanul Departamentului studii superioare de master, Ion Dulschi, doctor, conferențiar universitar; Tatiana Tofan, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei economie și ma-

Lecție cu acces public

nagement public; Rodica Rusu, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe politice și relații internaționale; Silvia Goriuc, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe juridice; Angela Zelenschi, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe administrative; Irina Ciutac, director-adjunct al Departamentului dezvoltare profesională.

Desfășurarea unor astfel

de evenimente are un sens dublu: pe de o parte, este un instrument de evaluare și eficientizare a procesului de instruire, prestat de formatorul asistat, iar pe de altă, este o sursă de inspirație în utilizarea metodelor de instruire moderne pentru asistenți.

Irina CIUTAC,
director-adjunct,
Departamentul
dezvoltare profesională

Organizarea activității secretarului consiliului local

În perioada 21-23 mai 2019, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat cel de-al doilea curs, destinat secretarilor consiliilor locale, cu tematica „Organizarea activității secretarului consi-

liului local”. Cursul a fost organizat la comanda de stat, stabilită prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.121 din 27 februarie 2019.

Participanții – secretari ai consiliilor locale – s-au famili-

arizat cu noțiunile de bază ale Registrului de stat al actelor locale, cu prevederile normative care reglementează gestionarea actelor administrative ale autorităților publice locale, cu cerințele față de actele publicate în Registrul de stat al actelor locale, normele deontologice și de integritate ale funcționarului public etc.

Eficiența lecțiilor și utilitatea lor s-a datorat formatorilor implicați în procesul de predare – cadre didactice ale Academiei, specialiști de înaltă calificare de la Cancelaria de Stat și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu

Caracter Personal – dar și a metodelor de instruire, folosite de către ei, precum: prezentare, studiu de caz, brainstorming, discuții în grup, care fac cursul dinamic și interactiv, astfel încât, participanții să poată asimila mai multă informație și dezvoltarea competențelor necesare exercitării atribuțiilor de serviciu.

Viorica ȚĂRĂLUNGĂ,
specialist principal,
Departamentul
dezvoltare profesională

Dezvoltarea abilităților de serviciu

Performanța autorităților publice, calitatea prestării serviciilor publice depinde, în mare măsură, de competențele personalului care activează în serviciul public. Astfel, investițiile în competențe și abilități vor constitui premise pentru formarea unui corp de funcționari publici profesioniști, capabili să realizeze obiectivele organizaționale.

În perioada 22 - 24 mai 2019, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat cursul de instruire cu genericul „Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu”, la comanda de stat, destinat personalului cu funcții de execuție din cadrul autorităților administrației publice centrale.

Scopul cursului l-a constituit dezvoltarea abilităților și

modelarea aptitudinilor necesare exercitării eficiente a atribuțiilor de serviciu de către funcționarii publici.

În cadrul instruirii au fost abordate subiecte ce țin de planificarea activității, dezvoltarea abilităților de lucru cu documentele, managementul timpului, dezvoltarea abilităților de comunicare, autocontrolul și autoaprecierea.

Cursul a fost prestat de către cadre didactice cu experiență bogată în domeniu, care au stimulat implicarea activă a participanților prin utilizarea metodelor andragogice moderne.

Elena TATAROV,
specialist principal,
Departamentul
dezvoltare profesională

Platformă de coordonare a proiectelor în domeniul administrației publice locale

Crearea Platformei naționale de coordonare a proiectelor de asistență tehnică în domeniul administrației publice locale și a descentralizării a fost discutată pe 21 mai 2019, la Chișinău, în cadrul unui atelier de lucru, organizat de Cancelaria de Stat, în colaborare și cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

Secretarul-general adjunct al Guvernului, Adrian Ermurachi, a menționat că această Platformă își propune să desfășoare activități pentru dezvoltarea locală eficientă și promovarea unei cooperări mai strânse între Guvern, autoritățile locale și partenerii externi, dar va contribui și la crearea unor condiții mai bune de trai pentru cetățeni.

În cadrul ședinței au fost discutate subiecte privind

revizuirea mecanismului de coordonare a asistenței tehnice internaționale, lecțiile învățate din experiența autorităților publice, precum și mecanismele de lucru a viitoarei Platforme. De asemenea, un accent special a fost pus pe colaborarea dintre Guvern și partenerii de dezvoltare, fapt ce va permite crearea unor instrumente mai eficiente de susținere a efortului autorităților publice locale în a reprezenta mai

bine interesele cetățenilor, promovarea reformelor și standardelor bunei guvernări.

De asemenea, au fost prezentate experiențele relevante ale autorităților din Armenia și Ucraina în elaborarea și dezvoltarea unor Platforme similare.

La atelierul de lucru au participat reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Centrului de Implementare a Reformelor, Delegației Uniunii

Europene la Chișinău, Consiliului European, Ambasadei Republicii Polone, Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Agenției Statele Unite pentru Dezvoltare Internațională, Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei și Congresului Autorităților Locale din Moldova.

Atelierul de lucru a avut loc în cadrul fazei pregătitoare a proiectului „Locuitori Implicați – Autorități Locale Puternice”, implementat de Compania SKAT în parteneriat cu Cancelaria de Stat și finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.

**Serviciul de presă
al Guvernului**

Reprezentanții Academiei au participat la ședința Programului UE Erasmus în Republica Moldova

Cu prilejul a 25 de ani de implementarea Programului UE Erasmus în Republica Moldova, 10 ani de la Semnarea Parteneriatului Estic și a celebrării Zilelor Europei, pe 23 mai 2019, Oficiul Național Erasmus+ a organizat o ședință de tip cluster a proiectelor Erasmus+ implementate în Republica Moldova (Capacity Building in Higher Education, Jean Monnet, International Credit Mobility).

Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la acest eveniment de către Silvia DULSCH, doctor, conferențiar universitar, șef Direcție știință și doctorat, și Tatiana CASTRAȘAN, lector universitar, reprezentanți ai echipei de proiect e-Drone, Rodica SOBIESKI-CAMERZAN și Igor NEAGA, Direcția informare și documentare/Biblioteca, reprezentanți ai echipei de proiect „Servicii de suport

pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus”, precum și Silvia ZAMURCA, specialist principal în Direcția relații internaționale.

Ședința s-a axat pe rezultatele și experiența obținută de instituțiile de învățământ în implementarea proiectelor Consolidarea capacităților în învățământul superior, Jean Monnet și mobilitatea internațională a creditelor. Au

fost analizate bunele practici dar și problemele existente, la momentul actual, la nivel instituțional, dar și național în implementarea și realizarea proiectelor Erasmus+. Ședința Cluster, care a urmat, a fost una interactivă, sub formă de workshop-uri paralele în dependență de expertiza proiectelor implementate și gestionate (CBHE, JM, ICM), în cadrul cărora au fost identificate provocările repre-

zentative în contextul implementării proiectelor, precum și potențiale soluții.

Principalele idei, propuneri și concluzii urmează a fi adresate autorităților naționale de resort: MECC, ANACEC, MAEIE, ș.a., Delegației UE în Republica Moldova, Comisiei Europene și Oficiului Național Erasmus+.

Cor. F. P.

O nouă strategie de dezvoltare pentru comuna Onișcani

*Dezvoltarea localității conform unei strategii elaborate în baza audierilor publice a devenit un instrument de bună guvernare locală pentru comuna Onișcani, raionul Călărași. Recent, consiliul local a adoptat noua Strategie de dezvoltare socioeconomică a comunei, care include satele Onișcani, Hîrbovăț și Sverida, prevăzută pentru perioada anilor 2019 – 2025, despre care ne relatează **primarul comunei Onișcani, Gheorghe GRECU**. Și o începe cu rezultatele așteptate ale implementării Strategiei.*

În 2025, localitățile comunei Onișcani vor fi localități amenajate, salubre, cu străzi iluminate, cu infrastructură dezvoltată, servicii publice de calitate, condiții bune în instituțiile de educație. Populația va reveni acasă și va contribui la dezvoltarea satelor prin implicare activă la viața comunității. Așa văd eu, cel puțin, localitățile comunei peste șapte ani, analizând posibilitățile de realizare a obiectivelor Strategiei, după cum a fost realizată strategia anterioară. Și vreau să spun, că acea strategie am elaborat-o, utilizând cunoștințele acumulate la cursurile de dezvoltare profesională de la Academia de Administrare

Publică. Frecventarea altor cursuri în viitorul apropiat ne va ajuta mult la îndeplinirea cu succes a celor trase.

Pentru această perioadă, ne-am propus să reparăm și să dotăm tehnic primăria, căminul cultural și sectorul de poliție din Onișcani. Totodată, se

dorește eficientizarea energetică în căminul cultural din Hîrbovăț, la grădinițele de copii din Onișcani și Hîrbovăț, la gimnaziul din Onișcani și să fie instalate sisteme de încălzire la oficiul medical din Hîrbovăț, la postul de pompieri din Onișcani, la biblioteca publică din Hîrbovăț.

Strategia prevede, de asemenea, instalarea băncilor în spațiile publice, crearea unei întreprinderi municipale de evacuare a deșeurilor, amenajarea râulețului din centrul satului, a fântânilor deteriorate, deschiderea unei farmacii, construirea unei stații auto, amenajarea unui salon de frumusețe.

Bani pentru toate ace-

tea vor fi din bugetul local, din proiecte, inclusiv contribuția populației.

În urma consultărilor publice cu localnicii, am readaptat Strategia de dezvoltare a comunei, care apoi a fost adoptată de consiliul local. Așa că la noi, cei care stabilesc agenda primarului, a administrației publice locale, sunt cetățenii, care nu numai că stabilesc agenda, dar se implică activ în realizarea acesteia, și tocmai asta ne inspiră încrederea în realizarea sa cu succes, ca în 2025 localitățile comunei noastre să fie așa cum am menționat la început. Este o practică bună de guvernare la nivel local pe care o îmbunătățim din an în an, după cum am făcut timp de două decenii, de când sunt primar, și împreună cu comunitatea asigurăm un viitor stabil, prosper localităților comunei Onișcani.

Primarul de Ciuciueni: „Mizăm pe familiile tinere, numărul cărora este în creștere”

Problema migrației și a demografiei este una foarte serioasă pentru localitățile din țară. În context, voi menționa cu satisfacție că la în satul Ciuciueni, situația este cu mult mai bună - numărul familiilor tinere este în creștere. Numai în ultimii ani șapte familii tinere și-au ridicat case în noua mahala a satului. Este un indicator al dezvoltării și renovării localității noastre prin eficientizarea activității administrației publice locale, a cooperării comunitare. Devine o tradiție ca tinerii să rămână în sat, să creeze familii, să deschidă afaceri. După cum și eu am rămas în satul natal și sunt mândră, dar și responsabilă, să administrez această localitate. Am activat timp de 22 de

ani în calitate de asistentă medicală, cunosc toate necesitățile comunității, ale tuturor categoriilor sociale - vârstnicii, copiii, familiile tinere. Mă mândresc cu faptul că, în pofida tendinței demografice scăzute la nivel de țară, la noi numărul familiilor tinere crește. Asta mă stimulează să lucrez mai departe ca să dezvolt localitatea prin implementarea proiectelor sociale ce țin de infrastructura drumurilor, iluminarea stradală etc.

Recent, mi-am pus scopul să reabilităm parcul din fața primăriei, unde se odihnesc mămicile cu copiii lor. Până în prezent, cu efortul primăriei au fost instalate bănci și au fost plantați copaci.

A conduce o primărie

nu este atât de ușor. Sunt necesare abilități de luare a deciziilor, iar o primară trebuie să aibă și o serie de competențe cultivate pe parcursul activității profesionale.

Pentru mine, personal, într-o asemenea funcție, nu e suficient să dețin cunoștințe în medicină, în asistență socială, justiție,

dar trebuie să fiu, totodată, și electrician, și constructor și să fac față tuturor provocărilor. În context, un ajutor substanțial poate să ni-l acorde Academia de Administrare Publică prin cursurile de dezvoltare profesională, la care planific să particip în timpul apropiat.

Vreau să continui ceea ce am început ca să finalizez toate proiectele, precum ar fi: reparația drumurilor, construcția rețelilor de canalizare și ceea ce am promis viitorilor jucători de fotbal, un teren de mini fotbal cu o infrastructură modernă, alte proiecte. În realizarea cu succes a acestor proiecte mizăm pe cooperarea comunitară, îndeosebi, cu implicarea tinerilor familii ce reprezintă viitorul localității noastre.

Violeta VITU,
primar al satului
Ciuciueni
r-nul Sângerei

Centru de Sănătate-model la Varnița

locală prin implicare comunitară” a fost acordat primăriei satului Varnița, prima localitate rurală din Moldova care a fost Capitala Tineretului în anul 2017.

Prin proiectele sociale implementate, primăria satului Varnița din raionul Anenii Noi constituie un exemplu de dezvoltare strategică continuă, accentul fiind pus pe consolidarea încrederii dintre locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului, caracteristică pentru această regiune. În aceste activități este implicată întreaga comunitate, inclusiv tineretul. Și rezultatele sunt dintre cele mai bune. Astfel, în cadrul Programului bunelor practici la nivel local, un premiu special la secțiunea „Dezvoltare

Și tot în cadrul acestui program primăria Varnița a fost menționată pentru un alt proiect - modernizarea Centrului de Sănătate Varnița. Instituția medicală lăsa mult de dorit, ceea ce crea probleme și disconfort pentru locuitori. Întru depășirea acestor impedimente, a fost luată decizia de a reconstrui și moderniza această instituție atât de necesară pentru locuitorii din sat, dar și pentru cei din regiunea transnistreană. Astfel, cu susținerea financiară a Uniunii Europene, a fost construită o nouă anexă cu saloane de fizioterapie, dia-

gnosticare, ultrasonografie, cabinete de triere și ale medicilor de familie, dotate cu echipament performant, a fost suplinit personalul medical, fiind angajați un medic, două asistente medicale și trei tineri specialiști.

Renovarea instituției medicale a permis soluționarea mai multor probleme, precum ar fi repartizarea eficientă a volumului de lucru (numărul de pacienți pe zi pentru un medic de familie), conform normativelor și standardelor în medicină, creșterea încrederii în profesionalismul și performanțele medicilor de la Centrul de Sănătate Varnița, obținerea transparenței și informarea populației de pe ambele maluri ale Nistrului despre drepturile la deservirea medicală, conform Legislației Republicii Moldova, prin acces adecvat și calitatea serviciilor medicale prestate pentru beneficiarii Centrului de

Sănătate Varnița, inclusiv cetățenii regiunii transnistrene.

Ca rezultat, peste cinci mii de locuitori din Varnița, dar și șapte mii de persoane din regiunea transnistreană primesc consultații și tratament de zi fără a sta ore în șir la rând. Locuitorii sunt mulțumiți de serviciile medicale calitative ce le permite de a-și menține și întări sănătatea și a se încadra mai activ în activitățile de dezvoltare a localității de baștină. La realizarea proiectului primăria a lucrat în parteneriat cu Consiliul raional Anenii Noi, cu PNUD Moldova, fiind implicați, la fel, și locuitorii satului.

Centrul de Sănătate Varnița constituie un model al practicii de conlucrare eficientă comunitară și intercomunitară, inclusiv cu parteneri internaționali, în scopul prestării serviciilor de calitate în comunitățile noastre.

Vlad IONAȘCU

Pornind de la vorba populară că gospodarul de la poartă se cunoaște, voi spune că problema salubrității localității a devenit o problemă nu numai a primăriei, dar a întregii localități, care numără peste 6 mii de locuitori. Și oamenii și-au exprimat dorința de a lua parte la soluționarea acestei probleme, inclusiv conaționali noștri de peste hotare. Astfel, a fost luată decizia de a crea în comună serviciul de salubritate pentru colectarea organizată a deșeurilor menajere cu un buget total de peste 500 mii de lei, finanțatori fiind, pe lângă primărie, PNUD Moldova (proiectul MiDL), Asociația de Băștinași „Ruseștenii de pretutindeni”. S-au inclus destul de activ, desigur, locuitorii comunei, Asociația obștească de tineret, alte organizații comunale.

Baza serviciului de salubritate a fost pusă prin achiziționarea unui tractor multifuncțional și fondarea Întreprinderii municipale „Ruseștii Noi”. De două ori

Serviciul de salubritate – un proiect al întregii comunități

pe lună, tractorul colectează deșeurile după un grafic stabilit în opt sectoare ale comunei. De acest serviciu beneficiază 2 400 de gospodării,

340 de gospodării țărănești, 28 agenți economici și patru instituții bugetare, care achită câte 20 de lei de gospodărie și respectiv, câte 150 lei în cazul agenților economici. Toți beneficiarii serviciului de salubritate au încheiat contracte cu întreprinderea municipală pentru colectarea deșeurilor, care sunt stocate la o gunoiște autorizată pe o suprafață de 2 ha, alte 15 gunoiști neautorizate

fiind lichidate. La instituțiile publice a fost amenajat câte un loc special pentru stocarea gunoiului pe unde trece tractorul pentru a-l încărca. A fost curățat râul Botna pe o distanță de 3 km, râșorul Botnișoara și două râpi.

Așa că, astăzi, satul nostru are cu totul alt aspect. Drumurile, ogrăzile oamenilor și terenurile adiacente agenților economici sunt curate, deșeurile nu se mai aruncă haotic în multe locuri, dealurile, râpile, râul Botna și afluentul lui cu albia și malurile sunt curate. Și, principalul, s-a schimbat mentalitatea oamenilor, viziunea lor asupra salubrității comunei.

Astfel, implicarea, monitorizarea, organizarea și funcționarea unor servicii de calitate în comună cu ajutorul locuitorilor și a băștinașilor devin un fapt real și concret de participare a tuturor în treburile consiliului comunal, ale primăriei,

organizațiilor obștești și ale instituțiilor bugetare din teritoriu. Principiul transparenței activității tuturor devine o necesitate, iar procesul decizional este cunoscut de întreaga comunitate.

Cu acest proiect am participat la Programul bunelor practici la nivel local, unde ni s-a acordat Premiul III la secțiunea „Servicii publice de calitate, mai aproape de cetățeni”, ceea ce ne inspiră încredere în forțele noastre unite, ale întregii comunități, pentru implementarea unor noi proiecte sociale. Și, desigur, vom participa și la alte concursuri ale Programului bunelor practici la nivel local, pentru a ne împărtăși cu experiența noastră cu alți colegi și de a prelua cele mai bune practici de bună guvernare locală pentru dezvoltarea de mai departe a comunei noastre.

Pavel CODREANU,
primar al comunei
Ruseștii Noi, Ialoveni

Comunicarea în administrația publică

rea permite crearea legăturilor între oameni, între instituții, între instituții și oameni - legături de esență informațională asemănătoare unor punți invizibile.

În acest număr este abordat, în baza Ghidului practic „**Instrumente de bună guvernare la nivel local**” Parteneriatul interactiv funcționar public – cetățean care presupune circulația informației în ambele sensuri.

Comunicarea între funcționarul public și cetățean.

Dincolo de aspectele oficiale, instituționale, relația funcționar public – cetățean trebuie să conțină o anumită doză de informații.

Comunicarea este absolut esențială pentru organizare. Este evident că fără comunicare nu poate fi organizare, căci atunci nu există posibilitatea ca grupul să influențeze comportamentul individului. Pe lângă aceasta, disponibilitatea anumitor tehnici de comunicare va determina, în mare parte, modul în care funcțiile de lucru a deciziilor pot și trebuie distribuite în instituție.

Din punctul de vedere al legislației în vigoare, instituțiilor publice le revine responsabilitatea informării cetățenilor (informare exactă și simplă), a primirii lor în audi-

ență și a consultării acestora în problemele care îi privesc.

Diversitatea cauzelor care determină dificultățile și perturbările aferente procesului de comunicare face obligatorie existența în cadrul respectivului sistem a posibilităților de reglare, de adaptare și de transformare.

Elementul central al acestei reglări este reprezentat de feedback, care îi permite receptorului (de exemplu, cetățeanul) să-și emită reacțiile, iar emițătorului (de exemplu, funcționarul public, purtătorul de cuvânt al instituției etc.) să le înregistreze.

Abilitatea comunicatorului de a răspunde adecvat la feedback este determinantă pentru eficiența comunicării.

Funcțiile feedback-ului sunt următoarele:

a) funcția de control al înțelegerii, al receptării în bune condiții a mesajului;

b) funcția de adaptare a mesajului la caracteristicile actorilor, la dificultățile întâmpinate sau la alte evenimente care presupun o modificare a conținutului sau a formei;

c) funcția de reglare socială prin flexibilitatea rolurilor și funcțiilor îndeplinite de diverși actori, în măsură să faciliteze înțelegerea punctului de vedere al celuilalt;

d) funcția socioafectivă: feedbackul crește siguranța

morală și satisfacția actorilor.

Ascultare activă.

A asculta activ înseamnă a adopta o atitudine înțelegătoare: să nu interpretezi, să nu judeci, să nu acuzi, să nu critici, să nu devalorizezi, să nu denigrezi, să nu insulti, să nu vorbești despre tine însuși, să nu schimbi subiectul, să nu dai sfaturi care nu au fost cerute, să nu te gândești la ceea ce vei spune în timp ce interlocutorul își prezintă problema, ci să te concentrezi asupra celor spuse de el, încercând să-l înțelegi.

Ascultarea activă presupune ca, dincolo de raționamentul interlocutorului și de faptele relatate, să înțelegi ce semnificație intelectuală și afectivă profundă au aceste fapte pentru interlocutor, să îți dai seama de conotația afectivă a anumitor cuvinte, gesturi, priviri.

Comunicarea cu cetățenii – baza bunei guvernări la nivel local

Stimată redacție! Citim cu interes în ziarul „Funcționarul Public” materialele tematice preluate din Ghidul practic „**Instrumente de bună guvernare la nivel local**”, ceea ce ajută mult la eficientizarea activității noastre. Una dintre aceste instrumente constituie comunicarea în administrația publică, despre care s-a scris în ultimul timp.

Într-adevăr comunicarea cu cetățenii aduce multe avantaje în lucrul administrației publice. Fiindcă știind la concret problemele cetățenilor, doleanțele lor, pot fi elaborate strategii bine planificate în interesul comunității. Eu aș vrea să mă împărtășesc cu practica noastră de lucru în acest domeniu.

Pentru a ști mai bine starea de lucruri în sat, nevoile oamenilor, am creat o echipă de voluntari, fiecare fiind

responsabil de un sector, satul fiind împărțit în 13 sectoare. Ei merg pe la casele oamenilor, stau de vorbă cu ei, notează toate probleme vizate, care sunt apoi examinate la ședințele consiliului local și luate anumite măsuri pentru soluționarea lor. În așa mod, au fost soluționate mai multe probleme, printre care construcția unor sectoare de drumuri cu o lungime totală de 3 km, îndeosebi, în mahalale tinere din sat, cu contribuția de 50 la 50, adică primăria a cumpărat pietrișul, iar locatarii au asigurat efectuarea lucrărilor. Rezultatele i-au satisfăcut pe toți.

O altă modalitate este presa periodică. Noi edităm ziarul local „Viața satului”, în care publicăm toate planurile de activitate a primăriei, deciziile consiliului local, doleanțele și propunerile cetățenilor refe-

ritor la o problemă sau alta, ulterior fiind luate toate măsurile pentru soluționarea lor.

Mai avem și așa-zisele întâlniri duminicale. Adică, duminicile oameni se adună în centrul satului, la piața agricolă, nu numai pentru a comercializa sau cumpăra produsele, dar și pentru a discuta despre ultimele noutăți din sat, de a sta de vorbă cu lucrătorii primăriei, ai altor, instituții publice și a-și expune punctele de vedere referi-

tor la o problemă sau alta și, cum se spune în popor, de a le pune pe toate la punct.

La primărie am instalat o cutie poștală, în care cetățenii lasă petiții sau propuneri, care, de asemenea, sunt examinate sau la primărie, sau la consiliul local.

Desigur, că avem și orele de audiență, în cadrul cărora ne străduim să purtăm o discuție deschisă, transparentă, constructivă, pentru ca omul să plece cu sufletul împăcat de la primărie.

Așa, în linii generale, asigurăm noi comunicarea cu cetățenii pentru prestarea unor servicii de calitate în interesul și spre binele consătenilor noștri.

Emilia VIERU,
primar al satului
Fundurii Vechi,
Glodeni

Ceramica neagră – un meșteșug moștenit de la geto-daci

Este moștenit, astăzi, doar de Zaharia Triboi, singurul olar, originar din Ciorești, raionul Nisporeni, care încă mai confecționează vase din ceramică neagră, în mâinile căruia argila se transformă într-o adevărată operă de artă.

Arta fabricării vaselor din lut ars a deprins-o acum 30 de ani, când se afla la fabrica de ceramică din Ungheni. Meșterul spune că i-a trebuit mult timp să învețe cum să îmblânzească lutul. „Am stricat și eu, la început, mult lut, cum s-ar zice, că nu iese din prima - ai pus boțul și scoți oala, trebuie să fii îndemnat, să mănulești bine roata până o centrezi. Apoi urmează finisarea lucrării și arderea în cuptor. Deja la ardere, cuptorul o face neagră, acolo este ardere redusă, apoi se închide cuptorul ermetic și el nu are aer acolo, lemnele parcă fumează, iar carbonul din lut intră în porii lutului și îi dă culoarea neagră. Este un meșteșug venit din negura vremurilor, de pe timpul dacilor și la ziua de azi este ca o relicvă, că pare să fie pe calea de dispariție. Ceea ce m-a îndemnat să deprind, să continui acest meșteșug, această artă”, mărturisește meșterul popular, Zaharia Triboi.

Zaharia Triboi și-a câștigat faima unui meșter neîntrecut în domeniu, mai ales că este

singurul care, și până acum pune la dispoziția oamenilor vase din ceramică neagră.

Și nu numai la dispoziția oamenilor. Bijuteriile sale au fost prezentate la diverse expoziții naționale și internaționale din Rusia, Franța, Statele Unite ale Americii, alte țări, unde au fost înalt apreciate și distinse cu premii valoroase.

Mai mult ca atât. Atelierul său a devenit ca un muzeu, fiind inclus în traseul turistic „Dor de codru”, inaugurat în ultimul timp între satele Ciorești, Dolna și Micleușeni care, în scurt timp, și-a căpătat o largă popularitate. De măiestria meșterului sunt încântați nu numai consătenii, băștinașii reveniți acasă de peste hotare, ci și turiștii.

Turiștii, care pășesc pragul atelierului, rămân impresionați de cele văzute. Oamenii nu au ezitat și au ținut cu tot dinadinsul să încerce și ei să confecționeze ceva din ceramică neagră. Aprecierile sunt dintre cele mai notabile.

„Personal, pentru prima dată văd cum toate astea se fac, eu tot timpul mi-am

Primarul de Ciorești, Vale-riu Guțu, este mereu alături de vestitul său consătean.

„Eu de fiecare dată, când vin la Zaharia Triboi, chiar dacă este vreun eveniment sau nu este, vin cu mare plăcere, fiindcă dumnealui pe lângă faptul că este un meșter popular extraordinar, promovează turismul rural, ne duce faima comunității nu numai pe arena națională, dar și internațională”.

Și ca o completare a celor spuse de primar, Zaharia Triboi continuă: „Vine la mine lume interesantă care totuși vrea să afle mai multe despre arta olăritului din ceramică neagră și asta mă face, într-un fel, util, cred că încă lumea poate să mai creeze ceva. Mă simt satisfăcut că pot demonstra ceva lumii despre niște lucruri care, poate, că aproape sunt uitate. Eu cred în lucrul acesta pentru că trebuie să ne întoarcem la ceea ce e al nostru, pentru că asta ne face și mai bogați, și mai legați de baștină”.

Și în context, este interesant de remarcat faptul că această artă, olăritul din ceramică neagră, a transmis-o feciorului său, Andrian, și este împăcat cu gândul că meșteșugul nu va dispărea, ci va fi transmis mai departe, generațiilor viitoare.

Ion AXENTI

Abonarea 2019

Continuă abonarea pentru anul 2019 la revista științifico-metodică trimestrială „**ADMINISTRAREA PUBLICĂ**” și la ziarul „**FUNCȚIONARUL PUBLIC**,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „**Administrarea Publică**” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Indice poștal: 76957

Ziarul „**Funcționarul Public**” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei.

Indice poștal: 67919

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - specialist principal

Sergiu VLADÎCA - specialist principal

Marina PASTUH - inginer-programator

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 300.

Dat la tipar 29.05.2019

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică